

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XXII

3/2024

Dedina roka 2019

október

Štvrťročník

Slovo starostu

Vážení spoluobčania, milí čitatelia!

Zdolávali sme teploty

Nielen štatistické údaje, ale aj reálne teploty končiaceho sa leta nám ukazujú, že sa niečo deje s klímou, a myslím, že to nie sú až tak pozitívne zmeny, aj keď väčšina ľudí má rada teplejšie počasie. Teploty cez 30 stupňov úplne inak pôsobia na náš organizmus v podhorskej oblasti ako niekde pri mori. Na úrade sme posunuli pracovnú dobu o hodinu skôr, no aj tak po 13. hodine teplota v kanceláriách na západnej strane prekračovala 40 stupňov. Tieto horúčavy sú aj príčinou úbytku pitnej vody v studniach a enormného poklesu vody v našej Papradnianske. Spôsobili aj výpadok pitnej vody na hoteli Podjavorník, kde sme sa snažili pomôcť a naši hasiči priviezli niekoľko cisterien vody do rezervoáru. Všade sa o tomto probléme hovorí, všade sa píše, no realita je taká, že by sme si mali trochu ubrať z pohodlia a blahobytu, a to sa už nikomu nechce a asi bude musieť prísť nejaká udalosť, ktorú každý pocíti na vlastnej koži, aby sme sa spamätali. Kde sú tie časy, keď sa kupovalo iba to, čo sa potrebovalo?

Igelity na zberný dvor

Teší ma, že deti a mládež u nás majú ešte možnosť kúpať sa v rieke a aspoň na chvíľu vymeniť virtuálny svet internetu a sociálnych sietí za krásne, reálne zážitky, len s končiacim sa letom by sme ich ako rodičia mali tiež usmerniť, že tie igelity z hrádze by mali skončiť na zbernom dvore a nie ako život ohrozujúci problém pre vodné živočchy, ale aj pre nás. Plasty sa dlhodobo v prírode rozkladajú a v konečnom dôsledku poškodzujú už aj naše zdravie a budú problémom ďalších generácií.

Rekonštrukcia škôlky, posilňovne

Celé prázdniny sa nám naťahuje schvaľovanie a kontrolný proces k rekonštrukcii hornej škôlky a v týchto dňoch bude končiť verejné obstarávanie na zhotoviteľa. Len dúfam, že vyhrá niekto, kto to dokáže aj za ponúknutú cenu urobiť a dokáže zvládnuť náročnú eurofondovú administratívu. Dokončujeme aj rekonštrukciu posilňovne, kde sme komplet vymenili čalúnenie na strojoch, uložila sa nová podlaha a chceli by sme aj sprchy

Rieka nás chráni, ale i potrebuje

Suché a veľmi teplé letné mesiace vystriedal daždivý september. Dážď sme už veľmi očakávali a sme vďační, že je naša Papradnička tak vyregulovaná, aby nenarobil škody na majetku občanov. Regulácia – škarpa a stavnice – je však na niektorých miestach značne narušená, a hoci obec každoročne vyzýva správcu toku Slovenský vodohospodársky podnik, aby začal s opravou, doteraz sa tak nestalo. Na Slovensku je to dosť častý jav, že sa problémy riešia, až keď nastanú, a často je to potom oveľa náročnejšie a drahšie. Veríme, že budete mať peknú jeseň, aby ste pozbierali úrodu a oddýchli si.

V Plevníku-Drienovom sa na 10. ročníku Olympiády seniorov podarilo nášmu družstvu získať 2 cenné medaily. Jednu vybojovala Elena Vatolíková, predsedníčka JDS Papradno, za 2. miesto v hode loptou do basketbalového koša a jednu pre svoj tím vyhral starosta obce Roman Španihel za 1. miesto v špeciálnej disciplíne – držanie plného „krigla“ v predpažení.

sprevádzkovať a snád prestanú miznúť sprchovacie hlavice. V domove dôchodcov sme zväčšili zásobník peliet, aby sa znížili náklady na dopravu jeho častým dopĺňaním. V najbližšej dobe začne pracovný ruch na cintoríne pri výstavbe urnovej steny.

Počas letných mesiacov

v Papradne nebola núdza o kultúru popri premietaní letného kina, ktoré narastá na popularite. Treba poďakovať aj majiteľom zariadení Dallas, M-Bar, Raj a Koliba, kde sa dá posediť v príjemnom prostredí, ako aj za organizáciu víkendových podujatí, ktoré lákajú aj návštevníkov zo širokého okolia. No a vrcholom bol Papradňanský boľceň, ktorého príprava stojí veľa úsilia a obetovaného času dobrovoľníkov, no výsledok stojí za to.

Pomoc a „tiež pomoc“

V závere ešte jeden príbeh z reálneho života, ktorý stále neviem nejak stráviť. Máme tu sociálne slabší manželský pár. Pani je onkologický pacient, o ktorú sa manžel v rámci možností stará. Pravidelne sme ich podporovali aj my z obce potravinovou pomocou, ale aj súkromne finančne, keď boli v ťažkých chvíľach. Vďaka sociálnemu pracovníkovi p. Španíkovi, ktorému patrí vďaka a úcta, sa nám podarilo pre nich vybaviť od štátu príspevok na opatrovanie, ktorý im zlepšil celkovú situáciu. Celý proces nebol jednoduchý. Bola u nich opakované komisia, dokladali sa zdravotné posudky, stanoviská a už vtedy sa mi zdalo, že prípad je viac preverovaný ako zvyčajne, no realita nepustila a príspevok bol schválený. Po-

Pokračovanie na str. 2

tom vyšla podstata zdĺhavého procesu najavo. Na úrad práce začali chodiť anonymy, teda nie anonymy, ale listy od „všímavej susedy“ ako sa podpisuje, ktorá opisovala ich život v úplne inom svetle. Nasledovali časté náhodné kontroly na základe podnetov susedky, ktoré nezišťovali závažnejšie pochybenia, no húževnatá „suseda“ si išla tvrdo za svojím a začala písať až na ministerstvo a manželskému páru bol príspevok odobratý. Celková situácia manželského páru sa zase začala rapídne zhoršovať. On začal príležitostne robiť za jedlo, no ona je v stave, že má závraty a keby odpadla, potrebuje okamžitú pomoc. Ťažko sa dá vyžiť dvom osobám, z ktorých jedna potrebuje pravidelne na lieky doplácať, z 300 €, no nekompromisná „všímavá suseda“ sa určite tešila, že dosiahla spravodlivosť (alebo zase uvidela svetlo na konci tunela a to svetlo je ich skromný majetok?). V spolupráci s p. Špánikom sme napísali odvolanie za odobratie príspevku. Zase kontroly, posudky, stanoviská a výsledok je vrátenie príspevku aj so spätným vyplatením za celé odobraté obdobie. Som zvedavý, kam až je schopná zjásť „všímavá suseda“

(alebo to je sused?) a čo teraz vymyslí? Ale so stopercentnou istotou jej odkazujem, že kým budem starostom, sa k ich majetku takýmto spôsobom nedostane a v zmysle príslovia: ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva, im pomôžem podať trestné oznámenie, lebo toto správanie a krivé obviňovanie je už šikana. Verím, že pre niektorých z vás je tento príbeh na neuverenie, ako aj pre mňa zo začiatku bol. Kedysi by som neveril, že sú ľudia, ktorí nemajú svedomie, ktorí nemajú srdce a tešia sa z utrpenia druhých. Pri takýchto príbehoch mi uniká podstata života, ktorú mi vštepovali rodičia, učitelia, dobrí ľudia okolo mňa. Sme tu preto, aby sme dokázali pomôcť chorým, slabším, starším, skrátka všetkým, ktorí nemali toľko šťastia ako tí, ktorí to momentálne nepotrebujeme. No nemali by sme zabudnúť, že niekedy stačí sekunda a všetko sa otočí. Dúfam, že tento príbeh bude mať šťastné pokračovanie pre manželov a napíšem vám ho. Prajem vám veľa zdravia a hlavne, aby ste nemali také „všímavé susedky“, ako je táto naša úbohá z príbehu.

Ing. Roman Španihel

Nová predajňa textilu je už otvorená

V obci Papradno je od polovice augusta otvorený staro-nový obchod. Ide o predajňu textilu a rozličného tovaru, ktorý sa nachádza v starom kultúrnom dome. Občania v ňom môžu nájsť dámsky, pánsky a detský textil, sezónnu obuv či bytový textil a doplnky. Sortiment sa bude postupne rozširovať podľa požiadaviek klientely. Majiteľkou je Katarína Kubišová.

Pod'akovanie

Srdečne ďakujem SČK v Papradne za to, že finančne podporil sumou 200 eur mňa i siedmich zdravotne ťažko postihnutých mladých ľudí z Papradna.

Veľmi si to všetci vážime a sme radi, že pamätáte aj na nás. Ešte raz za seba i ostatných ďakujem.

Matej Moravík

Matričné okienko

* Víťame vás

Lenka Jalovičiarová

Juraj Jánošík

Laura Hajčíková

Zomreli

Veronika Holá (1933)	23.6.
Kamila Bundziková (1933)	1.7.
Irena Gáboríková (1937)	2.7.
Viliam Hrebičik (1939)	10.7.
Helana Harváňková (1926)	27.7.
Ivan Staňo (1940)	25.7.
Peter Hojdik (1976)	31.8.
Emília Grancová (1950)	3.9.
Jarolím Pavlík (1939)	10.9.
Jozef Vašík (1933)	11.9.
Jarolím Hroško (1955)	13.9.
Pavol Smokoň (1965)	25.9.
Kamila Turičíková (1937)	28.9.

Diamantová svadba

25. septembra 1964

Milan Hrebičik
a Emília Priesečanová

Zlatá svadba

25. júla 1974

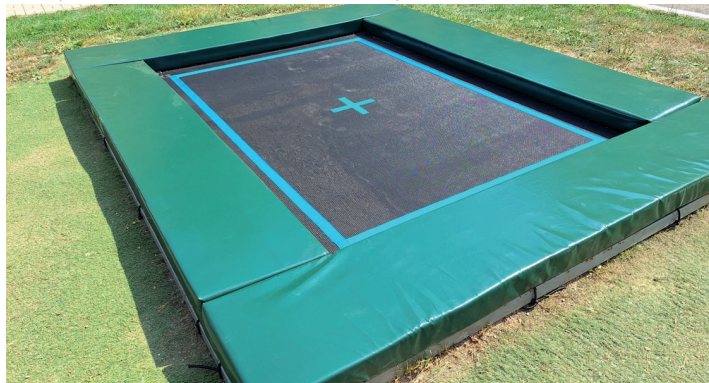
Jozef Baculík
a Helena Cabajová

Jozef a Helena Baculíkovci.

Trampoty s trampolínou

Zemná trampolína na detskom dopravnom ihrisku za budovu základnej školy je jedným z najobľúbenejších prvkov. Takmer bez prestávky ju využívajú deti a mládež rôzneho veku. Táto skutočnosť je veľmi potešujúca, no čo je už menej veselé, je to, ako často sa ničí a trhá sieť. Trampolína je na ihrisku štvrtý rok, no už sa trikrát menila sieť a tento rok dokonca aj bočné molitany. Za jej opravy sa zaplatilo už trikrát viac, ako stála celá trampolína. A pritom sú to dieťa spôsobené nie bežným používaním, ale ostrým predmetom. Ale niet sa čo čudovať. Skáče sa na nej v opätkoch, na kolobežkách... A preto apelujeme najmä na rodičov, aby dávali pozor na svoje deti a hlavne ich poučili, že si ju majú vážiť, lebo slúži všetkým. Pretože takáto situácia nabáda k záveru, že ekonomickejšie a hospodárnejšie by bolo trampolínu zahrnúť. Nemyslíte?

V našej obci

BOLO

Júl a august

Počas prázdninových piatkov v čase príjemných teplých večerov sme mali možnosť pozrieť si v amfiteátri pri obecnej úrade české filmy *Sladký život*. Jedeme na teambuilding. V záhrade pohostinstva DALAS a aj M-BAR Papradno si priaznivci hudby vychutnali posedenie pri hre a speve na gitare a harmonike. Posedenia pri živšej hudbe pokračovali aj v septembri.

27. júla

sa uskutočnil na futbalovom ihrisku TJ Žiar Papradno v Luhoch **12. ročník Memoriálu Jozefa Vachalíka**. (viac na str. 12)

18. augusta

sa uskutočnil už 8. ročník futbalového turnaja chatárov v *Medvedzém*.

1. septembra

obecné zložky, vedenie obce Papradno a DHZ Papradno zorganizovali už tradičnú traktorovú šou **Papradňanský bolceň**. (viac na str. 11)

21. septembra

sme sa zabávali v kultúrnom dome na **PIVNOM FESTIVALE**. Bol opäť v réžii zamestnancov M-Baru Papradno. Od poobedňajších až do ranných hodín sa o príjemnú náladu hudobne postaral DJ Lukáš. O 21. hodine v estrádnej sále počas večernej zábavy odohrala úspešný koncert skupina Zopár Dôvodov. Milovníci piva mali na výber, v ponuke bolo 16 druhov kvalitných pív. Nielen pivo, ale aj občerstvenie bolo výborné: pečené kolená, guláš, trhané mäsko v žemli alebo tortile, zemiakové placky a špirály, šišky či iné dobroty. Usporiadatelia pamätali aj na najmenších, ktorí sa mohli vybláznit v skákacích hradoch. Na tejto vydatenej akcii nechýbala ani bohatá tombola, ktorá mnohých potešila. Možno sa zrodila ďalšia tradícia v Papradne. Už teraz sa tešíme na Pivný festival 2025.

29. septembra

pripomenuli sme si sv. omšou 290. výročie zriadenia Farnosti Papradno a poďakovali sa za úrodu (viac na str. 4-5).

V mesiacoch **júl, august a september** sme sa zúčastnili na svätých omšiach pri kaplnkách a krížoch v Papradňanskom a Brvništskom chotári.

BUDE

11. októbra

na Kolibe Papradno bude aj tento rok zasadať na pracovnom stretnutí vidiecky parlament SR.

13. októbra

bude nedeľné popoludnie patriť skôr narodeným občanom. Na slávnosti **Mesiac úcty k starším** žiaci ZŠ s MŠ Papradno, DFSk Podžiaranček i FSk Podžiaran potešia našich seniorov kultúrnym programom. Podujatie sa uskutoční v kinosále KD o 14.00 hodine. V estrádnej sále bude v tomto čase **výstava ovocia a zeleniny**.

25. októbra

v KD bude o 18. hodine októbrový koncert pre Slovensko, kde bude účinkovať Kysucký prameň z Oščadnice. Vstupné 10 eur, predpredaj vstupeniek na Obecnej úrade Papradno.

30. novembra

pozýva vedenie obce Papradno a Farský úrad Papradno všetkých občanov i priaznivcov Papradna z okolia na Ondrejovské hody. Dopoludnia bude pri amfiteátri dedinská zabíjačka spojená s predajom zabíjačkových špecialít a stánkový predaj. V popoludňajších hodinách po svätej omši ste pozvaní do kinosály KD na pestrý program spojený s losovaním tomboly. Program hodov bude upresnený prostredníctvom plagátov a obecného rozhlasu.

6. decembra

oslávime príchod **Mikuláša** do obce spojený s **rozsvietením vianočného stromčeka**.

7. decembra

vás Anna Beníková srdečne pozýva na Kolibu Papradno na **Mikulášsku zabíjačku**. Hosťom bude aj Mikuláš so svojou družinou.

26. decembra

vás srdečne pozývajú Farský úrad Papradno a FSk Podžiaran do Kostola sv. Ondreja na **vianočný koncert Od Betléma**

Program všetkých akcií bude upresnený prostredníctvom plagátov a oznámením v obecnom rozhlase.

Kolektív usporiadateľov pivného festivalu.

Papradňanský bolceň – na malom traktoríku Šarlotka.

Stretnutie po rokoch

V piatok dňa 6. 9. 2024 sa v Základnej škole Papradno uskutočnilo stretnutie 35 bývalých žiakov so svojou učiteľkou Margitou Zdurienčíkovou.

Keď sme v roku 1966 opúšťali základnú školu, netušili sme, s akým záujmom budeme po rokoch obdivovať na chodbách školy staré fotky, práce a diplomy žiakov či pamätnú izbu, kde sme sa všetci podpísali.

Čas sa teda nezastavil a prináša stále nové čaro.

Skôr, ako sme ochutnali dobrotky M-baru, zaznela naša úprimná modlitba za tých spolužiakov a učiteľov, čo nás predišli do večnosti.

Dojemný hlas harmoniky v podaní Antona Macháča vyplňal rozprávanie našich životných ciest a príbehov. A spev obľúbených piesní bolo počuť až do rána.

Všetkým, ktorí nám kedysi odovzdávali vedomosti v škole, ale najmä našej pani učiteľke Zdurienčíkovej, úprimne **ĎAKUJEME!**

Mária Gáboriková

Raj pre vášho miláčika

PSÍ HOTEL PAPPADNO

+421 908 411 085

Co ponúkame :

- Priestrané a pohodlné ubytovanie
- Individuálny prístup ku každému psíkovi
- Pravidelné prechádzky, hry vo veľkom vlnobí
- Kvalitná strava a starostlivosť
- Profesionálny a láskavý personál

Kontakt :

psihotelpapradno@gmail.com

www.psihotelpapradno.sk

Papradno 585, 018 13 Papradno

Duchovné slovo

Drahí farníci, milí čitatelia!

Horúce letné mesiace sú za nami. Mnohí z vás ste v tomto čase navštívili mnohé miesta na Slovensku či v zahraničí, rozšírili ste si cestovateľský obzor, načerpali nových síl a mám nádej, že na vašich cestách ste sa aspoň na chvíľu zastavili na krátku modlitbu v rôznych chrámoch, kaplnkách či pútnych miestach. Spojiť príjemné s užitočným či nasýtiť telo aj dušu sme v našej farnosti opäť využili naplno pri rôznych duchovných akciách, najmä pri našich kaplnkách, kaplnkách či krížoch, pri ktorých sme sa aj toto leto stretali v hojnom počte, ba dovoľm si tvrdiť, že vo väčšom ako po minulé roky. Ale poďme pekne od kraja: 28. mája sme mohli byť účastní požehnania kaplniek v Modlatine, ktoré boli obnovené zásluhou rodiny Balušíkovej – kaplnka Panny Márie a rodiny Hroškovej – kaplnka svätého Jozefa. 1. jún bol dňom, kedy sa v našom farskom chráme rozozvučali lesnice a zaznelo poľovnícke halali na počesť svätého Huberta, patróna poľovníkov. Som veľmi rád, že naši poľovníci z PZ Javorník Papradno začali svoj slávnostný deň slávením svätej omše a že sme mohli spoločne ďakovať Stvoriteľovi za dar prírody a zverí a vyprosovať si spoločne ochranu pri výkone práva poľovníctva. Hneď na druhý deň, 2. júna naše kroky viedli do osady U Harvánkvo v Javorníkoch, aby sme sa opäť po roku stretli pri kaplnke Panny Márie, kde sme slávili svätú omšu, počas ktorej sme ďakovali za dar opätovného stretnutia sa na tomto krásnom mieste. Ďakujem rodine

Harvánkovej za prijatie a za zveľadenie kaplnky.

18. júna po roku navštívili našu farnosť členovia Klubu kresťanských seniorov okresu Považská Bystrica. Naše spoločné stretnutie takmer sto členov nielen vo farskom chráme, ale aj pri posedení na Kolibe opäť utužilo nielen naše priateľské vzťahy, ale i utvrdilo v našej viere a nádeji, že o rok sa opäť stretneme. Mám radosť, že do tohto Klubu patria aj naši farníci z Papradna či Brvnišťa.

Ďalšou našou farskou púťou boli Chumchálovce, kde sme slávili svätú omšu pri príležitosti 30. výročia požehnania kaplnky Panny Márie. V príjemnej atmosfére sme nasýtili nielen našu dušu, ale pri naozaj bohatom pohostení doplnili aj fyzické sily. Veľké ďakujem rodine Zdurjenčíkovej.

Sviatok Nanebovzatia Panny Márie sa v našej farnosti neslávila len v našich kostoloch, ale každoročne putujeme spolu s Farnosťou Štiavnik na hranicu našich chotárov ku kaplnke Nanebovzatia Panny Márie Na Ščiavnickém v Papradne. Tento rok svätú omšu slávil a v kázni sa nám prihovoril vdp. Peter Franek, farár štiavnický. Príjemné počasie len umocnilo slávnostnú atmosféru a príjemné stretnutie. Ďakujem všetkým, ktorí sa starajú nielen o kaplnku, ale aj o pohostenie po svätej omši. Tohtoročnou novinkou našich farských pútí bola svätá omša, ktorú sme slávili 18. augusta pri kaplnke Panny Márie v Laze na Záhradách. V príjemnom prostredí záhrady našej pani kostolníčky Marty sme sa

2. septembra – požehnanie školských tašiek

mohli spoločne stretnúť a modliť. Poďakovanie patrí rodine pani kostolníčky za prijatie a pohostenie.

25. augusta sme naše kroky nasmerovali do Brvnišťa, konkrétne na Holý vrch ku kaplnke Panny Márie, kde sme v horúce nedeľné popoludnie v príjemnej tóni stromov nielen slávili svätú omšu, ale si aj posedeli a občerstvili sa. Veľká vďaka rodine pána Maríkovca, ktorá sa stará o toto miesto a vždy pripravila pohostenie pre pútnikov nielen z našej farnosti, ale aj zo Štiavnickej.

1. september už po mnohé roky patrí farskej celodennej poklone v našich chrámoch, kde si vyprosujeme od Eucharistického Krista požehnanie nielen pre našu farnosť, ale aj pre všetkých, ktorí k nám prichádzajú.

8. septembra sme sa vybrali na Vrchovú, aby sme pri kríži oslávili svätou omšou sviatok Povýšenia svätého kríža. Za veľmi veterného počasia sa nás na Vrchovej zišlo pomerne veľké množstvo. Každý jeden z nás si so sebou priniesol aj ten svoj osobný kríž a opäť nabral nových síl do ďalšieho života. Úprimné poďakovanie rodine Španihelovej za pohostenie po svätej omši a tiež za starostlivosť o kríž na Vrchovej.

Tento rok sme pre nepriaznivé počasie nemohli putovať 15. septembra ku kaplnke Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska.

22. september patrilo tento rok Holému vršku, kde sme si uctili Preblahoslavenú Panu Máriu – Ochrankyňu Papradňanskej doliny. Program začal pod Holým vrškom, kde sme započali pobožnosť krížovej cesty a s modlitbou a spevom na perách sme kráčali na Holý vršek, kde sme za veľkej účasti pútnikov z celej

doliny a okolia Považskej Bystrice slávili svätú omšu, pri ktorej sme ďakovali Pánu Ježišovi, že nám dal Panu Máriu za Matku a Ochrankyňu. Veľké Pán Boh zaplať rodine Pavla Hikaníka a všetkým, ktorí sa starajú o toto pre našu dolinu vzácne miesto. Každoročná slávnosť poďakovania za novú úrodu sa tento rok 29. septembra niesla aj v oslave 290. výročia zriadenia Farnosti Papradno. Pri slávnostnej svätej omši pri príležitosti 290. výročia zriadenia Farnosti Papradno si prevzali cenu farára Farnosti Papradno za duchovný rozvoj, hudobnú stránku liturgie a zachovávanie kresťanských tradícií organistka Silvia Hatajčíková, FSK Podžiaran a FSK Bukoviny. Svätú omšu doprevádzala Dychová hudba Medňanka z Medného, z rodiska pána farára. Po svätej omši nasledovalo pohostenie v areáli kostola. Úprimné Pán Boh zaplať všetkým, ktorí priložili ruku k príprave a priebehu tejto slávnosti.

Na záver mi dovoľte, aby som sa s vami podelil o veľkú radosť. Po niekoľkoročnom snažení sa nám z Božej milosti podarilo pre našu farnosť získať relikvie (časť z kostí) svätého apoštola Ondreja, patróna našej farnosti, obce a farského chrámu. Relikvie svätého Ondreja, apoštola, privítame v našej farnosti počas našich farských a obecných hodov, tento rok 30. novembra pri hodovej svätej omši. Relikvie budú potom natrvalo uložené na hlavnom oltári pri soche svätého Ondreja, apoštola. Ďakujem z celého srdca všetkým, ktorí sa pričínili o tento veľký dar pre našu farnosť.

Ďakujem všetkým za vaše modlitby a podporu.

Martin Hruška,
farár papradňanský

Pri kaplnke na Majeri.

Silvia Hatajčíková

Fsk Podžiaran a Fsk Bukoviny

Omša na Vrchovej.

Omša na Holom vršku.

Omša na Štiavnickom.

Deti z eRka v letných táboroch

Cez prázdniny sa eRkári z Papradna a z Brvnišťa zúčastnili detských letných táborov. Tento rok sa spojili tri farnosti: Farnosť Sv. rodiny Považská Bystrica, Bolešov a Papradno, aby deťom pripravili dva pobytové tábory, počas ktorých mohli zažiť veľa krásnych a dobrodružných chvíľ, budovať nové kamarátstva, upevniť tie staré a duchovne

podrástť. Jeden z táborov, ktorý sa konal v Zliechove, sa niesol v téme „Mission impossible“ - nespĺniteľná misia. eRko deti učí kresťanským hodnotám, žiť v radoosti a nehanbiť sa za to, aké hodnoty vyznávajú. Niekedy sa cítia byť „akoby nie z tohto sveta, ktorý sa často riadi inými pravidlami“, a práve aj stretnutie s deťmi z týchto farností im po-

skytlo príležitosť vidieť a zažiť, že aj inde na Slovensku deti žijú a vyznávajú rovnaké hodnoty a že je úplne normálne a v poriadku, keď do svojho života pustia Toho, kto im ten život daroval. Keď sa spoľahnú na Boha a naučia sa dôverovať Mu v ťažkých časoch a ďakovať v časoch dobrých, žiadna misia nebude nespĺniteľná. **Mgr. Veronika Krátka**

Pravý zmysel Dušičiek

Blíži sa jedno z najčarovnejších období roka, keď sa za kostolom budú mihotať tisíce malých svetielok, ktoré budú sledovať stovky očí častokrát s leskom slzy a tichou modlitbou na perách. To, čo je dôležité, sú ich blízki, na ktorých si budú už iba spoločne spomínať. Skúsme sa učiť od tých najmenších, ktorí často-krát lepšie vnímajú podstatu týchto okamihov. Keď sa ich spýtate, čo je sviatok Všetkých svätých, čo sú „Dušičky“ alebo čo si prvé predstavia pri týchto dňoch, čo odpovedajú? Že obrovské pestrofarebné umelé kytice? Plné kontajnerov všakovakých ikebán a sadrou zaliatych kvetináčov s trčiaci-mi drôti a plastovými kvetmi? Hroby plné pestrofarebné blikajúcich sošiek?... Spýtajte sa ich. A zistíte, že pre nich sú tieto dni práve o rodine, o spomienkach, o spoločnej návšteve cintorína, tichej modlitbe pri tancujúcich plameňoch sviečok a o tom zvláštnom tichu, čaru a atmosfére našich cintorínov. Nie o umelých a zbytočných ozdobách. Učme sa navzájom vnímať to podstatné a pravý zmysel týchto dní. Hroby treba upratať, o tom niet pochýb. No ako ich ozdobíme, je len na nás...

O minulom školskom roku

Prázdniny ubehli ako voda

Opäť prišiel čas povinností, raného vstávania, ale verím, že aj pekných chvíľ s kamarátmi, nových príležitostí a zážitkov.

Naša škola s radosťou privítala svojich žiakov, pedagogických aj nepedagogických zamestnancov po dňoch zaslúženého oddychu aj tento rok. Nový školský rok sme začali 2.9.2024 svätou omšou v miestnom kostole, potom sa už všetci presunuli pred školu, aby si vypočuli, čo ich tento rok čaká.

Aj v tomto školskom roku 2024/2025 máme zopár zmien. Na konci roka sme sa rozlúčili s dlhoročnými zamestnancami – učiteľkou V. Šibíkovou, ktorej ďakujeme za športového ducha a dlhoročnú svedomitú prácu v našej škole, s vedúcou školskej jedálne M. Švecovou, ktorej chceme poďakovať za nespočetné množstvo chutných obedov, usilovnosť a za ľudský prístup počas celého pôsobenia v našej jedálni. Taktiež upratovačkám D. Hikaníkovej a M. Jurčíkovej patrí vďaka za voňavé a čisté priestory našej školy. Všetkým želáme veľa šťastia v osobnom aj profesionálnom živote. V rámci posilnenia nášho pedagogického kolektívu sme medzi nami privítali učiteľku A. Kupcovú, s ktorou sa budú naši žiaci stretávať na 1. aj 2. stupni ZŠ. Vážime si, že sa k nám ešte tento rok pridala učiteľka E. Splavcová, ktorá bude vyučovať fyziku, a učiteľka A. Moravíková, ktorá zastupuje učiteľa J. Šipeka. Našími novými posilami sú aj upratovačky A. Vachalíková a T. Hřebíčková a v školskej jedálni nová vedúca ŠJ M. Fábiková.

V základnej škole v školskom roku 2023/2024 usilovne pracovalo 22 pedagogických a 11 nepedagogických zamestnancov a navštevovalo ju 183 žiakov. Najmenším prváčikom sa s veľkým srdcom venovala J. Cepáková. Najväčších, a to 17-tich deviatkov, s láskou doviedla do cieľa a aj so slzičkou sa rozlúčila D. Macošincová. Držíme im palce, nech sa im darí ako stredoškólakom. Želáme im veľa šťastia v študentskom, ale aj osobnom živote.

Čo sa nám minulý rok podarilo?

S radosťou môžeme konštatovať, že naši žiaci sa usilovne zapájali do rôznych súťaží, z ktorých odchádzali s peknými výsledkami: v matematických súťažiach (Matematický klokan, Pytagoriáda, Talentída), so slovenčinou sa popasovali tiež so cťou (Olympiáda v SJ) a o umeleckom nadaní svedčila účasť vo výtvarných súťažiach Dobšinského rozprávkovo a Vesmír očami detí. Novinkou bola tento rok účasť v Lego súťaži, z ktorej si naši žiaci odniesli až tri popredné miesta, ako aj úspech v informatike – iBobor Benjamín a iBobor Bobřík. Sme pyšní na našich angličtinárov, ktorí sa vo vysokom počte zapojili do súťaže English Star, v rámci ktorej získalo 16 žiakov (z 29 zapojených) viac ako 80%-nú úspešnosť.

Popredné miesta získali:

- Eliška Bašteková (8. trieda) – English Star – 100%-ná úspešnosť,
- Vivien Chudejová (8. trieda) – English Star – 99%-ná úspešnosť,
- Milan Turičík (1. trieda) – Dobšinského rozprávkovo – čestné uznanie,
- David Hromadík, Tomáš Hromadík, Matias Hromadík (3. trieda) – súťaž v stavaní lega – 3. miesto,
- Nikolka Kurnocíková (4. trieda) – súťaž v stavaní lega – 1. miesto,
- Hanka Balušíková (5. trieda) – iBobor Bobřík IV.-V. – reprezentácia celoslovenské kolo,
- Elizabeth Lukáčová (6. trieda) – iBobor Benjamín VI.-VII. – reprezentácia celoslovenské kolo.

Traja ocenení

Ocenenie žiak roka 1. stupňa získal Šimon Moravík zo 4. triedy za vynikajúce študijné výsledky, vzorné správanie a aktivitu prejavenu počas celého 1. stupňa ZŠ. Výnimočným bolo aj ocenenie Júlíe Chudejovej z 9. triedy za vynikajúce zvládnutie školských povinností počas celého štúdia, vzorné správanie, reprezentáciu školy, činnosť v prospech triedy nad rámec

svojich povinností a zapájanie sa do mimoškolských aktivít. Najvyššie ocenenie, cenu starostu obce Papradno, za vynikajúce zvládnutie školských povinností počas celého štúdia v základnej škole, za vzorné správanie, dochádzku a pomoc spolužiakom, za reprezentáciu školy a obce v rámci DFSK Podžiaranček, za zapájanie sa do mimoškolských aktivít a obecných podujatí počas rokov 2014 – 2023 si so cťou od pána starostu Ing. Romana Španihela prevzal Tomáš Burdej, žiak 9. triedy. Na všetkých troch ocenených žiakov sme úprimne hrdí a ďakujeme im za ich usilovnosť a svedomitosť.

K vedomostiam tlakomer

Hrdí sme aj na našich minuloročných siedmakov, ktorí sa minulý rok pod vedením ich pani učiteľky J. Kallovej zapojili do medzinárodného programu ako spoznať príznaky mozgovej cievnej príhody a vedieť rýchlo pomôcť Fast Heroes. Svedomito pracovali a vzdelávali sa v tejto oblasti viac ako mesiac. Vďaka svojej usilovnosti získali 84. miesto z 10 021 zapojených škôl a naša škola získala špeciálnu cenu – kvalitný tlakomer. Najhodnotnejšou cenou sú však vedomosti, ktoré získali, pretože vďaka rýchlemu rozpoznaní príznakov môžu zachrániť nejuden život...

A ďalej

Mnohé prednášky, besedy, návštevy vzácných hostí: týždňový pobyt amerického lektora Daniela s našimi deviatkami, besedy v rámci prevencie, trestnoprávnej zodpovednosti, ale aj absolvovanie lyžiarskeho výcviku, školy v prírode, pasovačky prvákov a organizovania „dobrých“ vecí – Deň narcisov, Koľko lásky sa vmestí do krabice od topánok, skvelej Noci s Andersenom (prešpávanie v škole), kultúrneho programu v rámci Dňa matiek, výstavy Jeseň, pani bohatá a mnohých ďalších aktivít. V rámci autorskej výstavy počas Ondrejovských hodov bolo krásnym výsledkom spolupráce M. Bulíkovvej a D. Macošincovej vydanie kalendára na rok 2024 – tematikou bolo Papradno a nádherné zábery, ktoré boli pohladením pre dušu.

S pohybom

Mnohé turnaje: skákanie cez švihadlo, florbalový, dopravná súťaž, ale aj 2. ročník športovej olympiády boli poctou športu. Športovali aj pani vychovávateľky so žiakmi v 2 oddeleniach ŠKD. Program mali celý rok pestrý, ešte aj stihli zájsť k soche Panny Márie na Holom vršku, zopakovať pravidlá cestnej premávky v rámci cyklotúry na Kolibu a pripraviť mnohé chutné dobroty.

Kultúra tiež

Novinkou v minulom školskom roku bola návšteva žiakov našej školy v divadle Nová scéna v Bratislave. Veríme, že tak ako sa stala z návštevy Bábkového divadla v Žiline tradícia, tak to bude aj v prípade divadelných predstavení pre starších žiakov. Špeciálnou udalosťou bola evakuácia osôb z budovy školy v rámci okrskového taktického cvičenia dobrovoľných hasičov Papradnianskej doliny v máji. Všetky osoby bezpečne opustili priestor školy a my sme radi, že máme túto cennú skúsenosť.

Naša škola žila aj po vyučovaní vďaka obetavým vedúcim záujmových útvarov: Podžiaranček – mladší a starší žiaci, Pišťalky, Pohybové hry, Tvorivé dielne, Počítačový krúžok, Mladý hasič, Stolný tenis, Spevácky krúžok, Divadelný krúžok.

Podžiaranček pod vedením B. Bašovej, D. Macošincovej a s pomocou S. Šaržika hviezdil aj tento rok. Pripravili ako tradične skvelý hodový program, program starším i mamám, ale aj vedenie tanečných dielní v POSPB a mnohé úžasné vystúpenia. Zúčastnili sa remeselných trhov v Považskej Bystrici, Dobrohudia, viacerých festivalov a folklórnych súťažných prehliadok v rámci regiónu a kraja a mnohých predstavení doma i v okolí. Rok ukončili Folklórnou Lysou a denným letným táborom pre našich Podžiarančekovcov. Najväčším a najkrajším úspechom a radosťou bolo však určite vydanie ich prvého CD Marunka, ktorý bol čerešničkou na torte pri príležitosti 50. výročia detského folklóru. Do života bola Marunka uvedená v rámci folklórneho festivalu V srdci Javorníkvo. Sme radi, že sa naši žiaci zapájajú do kultúrneho života v takej vysokej miere a udržiavajú

folklór, zvyky a tradície s veľkou láskou. Želáme im veľa šťastia, ku ktorému, veríme, prispeje aj tá „marunka sedembodková“. Hudobné tóny zaznievali z našej školy aj vďaka žiakom, ktorí navštevujú elokované pracovisko SZUŠ Stella (hudobný odbor pod vedením M. Benkovej, J. Šipeka, v jeho činnosti pokračoval S. Kardoš, tanečný odbor pod vedením A. Kardoša a K. Altániovej). Bolo nám čťou vnímať, čo všetko sa naučili v rámci koncertu pri príležitosti MDŽ a koncoročnému koncertu. A veruže to bol úžasný umelecký zážitok! V rámci vyučovania ZUŠ I.W.Kráľa pod vedením J. Pobočíka žiaci našej školy rozvíjali aj výtvarný talent. Výsledkom sú nádherné umelecké diela, ktoré zdobia naše chodby, a tak skrášľujú prostredie našej školy.

Darilo sa nám

Veľmi sa tešíme, že sa nám podarilo dokončiť žiacku kuchynku, v ktorej budeme so žiakmi pripravovať mnohé chutné dobroty. A ktovie, možno z nej vziđe aj nový slávny šéfkuchár... Radosť máme aj z výmeny svietidiel v budove školy za úsporné LED svietidlá, takže o nejaký čas by sme mali vidieť výsledok v nižších nákladoch na osvetlenie. Podarilo sa nám opraviť aj zatekajúcu strechu a poškodené schodisko pred budovou. Učenie pre život sme mohli vidieť v rámci techniky, keď si žiaci sami opravovali poškodené žalúzie v triedach, čo verím, že prispeje k vyššej starostlivosti o ne. Vďaka výťažku zo 43. plesu ZRŠ sa nám podarilo zrekonštruovať sociálne zariadenia pre chlapcov na 2. poschodí, za čo ďakujeme všetkým štedrým sponzorom a ochotným pomocníkom. Je úžasné vnímať ochotu mnohých z vás podať pomocnú ruku – či už finančne, alebo priložením ruky k dielu – nielen pri príprave

a organizácii školského plesu, ale počas celého roka, za čo zo srdca ďakujeme. Poďakovať chcem v mene školy všetkým – obci, Rade školy, ZRŠ, všetkým rodičom, domácim, cudzím ľuďom, všetkým tým, ktorí škole vždy ochotne pomohli akýmkoľvek spôsobom. Veľmi si to vážime, pretože bez vás by mnohé úspechy a pokroky neboli možné.

Ako dopadli testy

S vierou v úspech si naši deviatiaci preverili svoje vedomosti v rámci externého Testovania 9. Zvládli ho naozaj so čťou – v slovenskom jazyku získali 64,7 % (celoslovenský priemer 61,3 %), v matematike získali 57,5 % (celoslovenský priemer 58,2 %). Učiteľke slovenského jazyka I. Cigánikovej a učiteľke matematiky A. Žiklovej ďakujeme za ich dôslednú prípravu našich žiakov.

V minulom školskom roku sa naši žiaci stretávali na vyučovaní aj so špeciálnym školským pedagógom a štyrmi pedagogickými asistentmi, ktoré svojim odborným a ľudským prístupom pomáhali po celý rok, za čo im, ako aj všetkým ostatným pedagogickým zamestnancom patrí veľká vďaka.

Akadémia

Záver školského roka bol najskôr v aktivitách v rámci Dňa detí. Ani počasie tento deň neprekazilo a prežili sme ho v dobrej nálade. Napokon sme sa rozlúčili. V rámci Školskej akadémie sme mohli vidieť, čo všetko naši žiaci vedia a aké úžasné talenty majú. Tešíme sa, že sa svojim programom predstavila každá trieda, dokonca sa k nám pridali aj predškoláci z MŠ. Žiaci sa síce 28. 6. 2024 rozišli na prázdniny, zo školy sa však aj naďalej ozýval smiech a ruch vďaka letnému táboru pod vede-

ním B. Bašovej. Žiaci mali tento rok možnosť nielen navštíviť rôzne zaujímavé miesta, ale aj vyšivať, vyrábať písťalky s J. Pobočíkom ml. a mnoho iného. Ďakujeme všetkým zapojeným za ich čas, skvelý program a najmä za ich veľké srdce pre našich žiakov.

Potom už škola utíchla od hlasov žiakov a učiteľov, neutíchla však úplne. Ozýval sa buhot, ktorý svedčil o práci, ktorá spočívala v rekonštrukcii sociálnych zariadení a tiež čistení a umývaní priestorov, aby sa žiaci vrátili do peknej, voňavej školy. Veľké ďakujem patrí všetkým, ktorí prispeli k tomu, že naša škola je opäť krajšia. Tak ako všetkým pomocníkom, nepedagogickým zamestnancom školy, tak aj ekonómkam a školskej jedálni.

Všetko je v ročenke

Počas minulého roka sme zažili veľa pekných chvíľ v rámci zaujímavých exkurzií, výletov, aktivít, o ktorých by sa dalo veľa písať, preto sme vydali na konci

školského roka 2023/2024 Ročenku školy, v ktorej sa predstavila každá trieda svojimi fotkami a príbehmi, čo všetko počas roka zažili.

Čo nás čaká v školskom roku 2024/2025?

Tento rok bude sedieť v laviciach v 9 triedach základnej školy 180 žiakov, z toho máme 18 prváčikov a 15 deviatakov. Po vyučovaní sa žiakom v ŠKD budú venovať dve tvýchovateľky v dvoch oddeleniach školského klubu detí. A čo naše plány v tomto roku? Máme mnohé sny, túžby a vízie, a predovšetkým chuť usilovne pracovať. A verte, že nás veľmi teší a úprimne si vážime, že máme okolo seba tak veľa dobrých ľudí, ktorí sú vždy ochotní pomôcť, aby sa ne jeden sen stal skutočnosťou. Za to vám všetkým, ktorým srdce bije pre Papradno a pre našu školu – tým domácim i cudzím, z celého srdca ďakujeme.

Daniela Hamarová,
riaditeľka ZŠ s MŠ Papradno

Účelové cvičenie na Štiavnickom

Počas prvého týždňa šk. roka 2024/2025 sme so žiakmi 2. stupňa absolvovali účelové cvičenie. Naša trasa opäť viedla na Štiavnické, ktoré je od Papradna vzdialené približne trištvrte hodinky – hodinky rýchlej chôdze smerom ponad Kolibu Papradno.

Skupinky dievčat a chlapcov si zahrli spoločenské a loptové hry, postavili bunkre a spoločne sme si užili nádherný slnečný deň strávený vonku. Nakoľko bol kvôli obdobiu sucha a vysokým teplotám nariadený zákaz zakladania ohňa, opekačka nás tento rok minula, čo nás veľmi mrzelo. Veríme, že o rok nás už neminie!

Leto s kamarátmi

Ako tak listujem späť v kalendári, spomínam na krásne chvíle, ktoré sme strávili na cestách po Slovensku. Veru, boli sme všelike. Dokonca by sme mohli povedať, že tento rok máme také malé spoločné turné Podžiaran a Považan. Stretli sme sa na pódiu v Mníchovej Lehote, vo Východnej, v Jasenici aj v Dubnici nad Váhom. No nielen to. Keďže sme všade vystupovali s tým naším *Veselím*, na pódiu aj nás sprevádzali mládenci z ľudovej hudby, ale aj vedúci FS Považan Miňo Jankoviech. Sme im za to veľmi vďační a sme radi, že máme takýchto kamarátov.

Leto sme začali na FF Východná. Každý rok je pre nás čťou, že nás pozývajú na festival s tak dlhou tradíciou. Veď tento rok sa konal už po 69-krát. Ešte pred obedom sme zaspievali v živom vysielaní rádia Regina, no a podvečer sme sa predstavili na veľkej scéne v programe Keď kroniky ožívajú. Keďže tento rok som sledovala vystúpenie len zo zákulisia, bolo pre mňa ešte väčším zážitkom. Vidieť celý program, sledovať detaily na veľkoplošných obrazovkách a užívať si ten náš krásny spev! A, ako by to bolo, zasmiať sa už po neviem koľkokrát na skvelých hereckých výkonoch. Stálo to za to! Opäť ma potešil náš kamarát Štefan Kocák, vzácný človek a vedúci folklórneho súboru Vranovčan. Tak, ako nás prišiel pozdraviť na súťaži vo Vranove nad Topľou, opäť si nás aj tu vyhľadal. Prvýkrát sme sa osobne stretli tiež vo Východnej v roku 2017, kedy bol autorom programu, v ktorom sme vystupovali so ženami. Nasledovala folklórna šou Zem spieva, odkedy sa hrdá môžeme písať tým, že nás nazývajú kamarátmi. Je to pre nás nesmierna česť. Záznam z programu Keď kroniky ožívajú môžete vidieť 22. 9., 29. 9. a 5. 10. na STV 2.

Tento rok sme opäť zavítali aj na hody do Hvozdnice, kde sme sa, ako sme už na Ondrejovských hodoch sľúbili, predstavili s repriou programu Rock na dze-dziňe. Aj sme si z nich trochu vystrelili, že sme si nezobrali pasy a nevedeli sme, či nás do *Francíje* pustia. Nálada bola skvelá a všetci sme sa dobre zabávali. Veď aj u nich kedysi prebiehal

rok podobne ako u nás. Bolo príjemné sa takto spoločne zabaviť a na záver si spolu posediť a porozprávať sa. Sme vďační, že aj tu máme skvelých kamarátov. Dodnes si pamätám, ako prišiel po súťaži Nositeľia tradícií v roku 2012 za mnou Juro Jakubík st. a hovorí: „Počuj, vedúca, vedúci si tykajú.“ A odvtedy sme sa veru veľakrát stretli. A nielen to. Vďaka Jurovi staršiemu aj mladšiemu sme sa dostali k mnohým starým záznamom z Papradna. Dali nám cenné rady, pomohli a verím, že to tak navždy zostane. Ďalším festivalom, na ktorý sme zavítali, bolo Jasenické nôtenie. Konečne sme mali voľný termín, a tak sme s radosťou prišli aj do Jasenice. Veď sme boli ako doma.

Na záver leta sme dostali pozvanie aj na 30. Dubnický folklórny festival. Opäť sme sa predstavili s *Veselím*, no starého svata sa tentokrát namiesto Iza ujal Juro Jakubík st. z Hvozdnice. Výborne zastal svoju úlohu, aj si tam niečo pridal, veď to by nebol on... Stretli sme kamarátov z FSK Limbora z Prečína, ale aj zo Senior Vršatca z Dubnice nad Váhom. Aj ďalšie vystúpenie sme dohodli. Sme radi, že vianočné piesne zaspievame 29. decembra v Nemšovej.

No nielen „vo svete“ sme vystupovali. Ako vždy ešte v júni naši skvelí kuchári navarili výborný segedínsky guláš na podporu Materskej školy v Papradne. S naším pánikom sme pochodili po omšiach v našom chotári – na Štiavnickom, na Vrchovej aj na Holém víšku. Aj krížovú cestu sme zvládli. Je skvelé, že sa pri tejto príležitosti môžeme stretnúť s ľuďmi, ktorí sa o dané miesto starajú.

Toto leto sme opäť aj trochu spoločne oddychovali. Spolu s rodinami, kamarátmi, ale aj deťmi z Podžiarančeka sme sa vybrali do Chocholowských Termov do Poľska. Bolo tam naozaj výborne. A, ako vždy, aj vo vode zazneli ty naše *cahavé*. Čakala som, čo na to ostatní návštevníci povedia. Predstavte si, počúvali, zatlieskali. Veľmi sa im to páčilo. Dokonca za nami prišli aj Slováci, čo tam boli, a pýtali sa, či sme Podžiaran, že nás poznajú z televízie. Veru, človek nikdy nevie, kde koho stretneme.

Automat na Podjavorníku.

V Dubnici nad Váhom.

Omša na Štiavnickom.

A čo nás ešte čaká? Akosi je toho dosť. Tešíme sa na Farský deň spojený s poďakovaním Pánu Bohu za novú úrodu. V októbri naše cesty povedú do Slovenského národného múzea v Martine, kde v rámci projektu, ktorý napísal Peter Obuch z Centra tradičnej kultúry v Myjave, natočíme dokument o svadbe v Papradne. Hymnu slovenského vidieka zaspievame na stretnutí Vidieckeho parlamentu u nás v Papradne a v ten víkend zaspievame aj na Úcte k starším. A, ako inak, pomaly sa pripravujeme na Ondrejovské hody a vianočný koncert Od *Betléma* *ňedaleko*. Verím, že nás opäť pridete podporiť svojou účasťou, a tiež, že sa budeme mať opäť spoločne na čom dobre zasmiať.

Možno ste si všimli, ale možno nie, no Podjavorníkom pribudli nové predajné automaty. Nielenže si tam môžete niečo kúpiť na zahryznutie či na osvieženie, ale môžete si aj niečo ohriať v mikrovlnke, nabiť telefón, opraviť bicykel i si ho nabiť, a ak náhodou

si potrebujete ošetriť škrabanec či odreninu, ak ste spadli, na to vám posluží lekárnička. Dokonca si čakanie môžete spríjemniť pustením ukážok tých našich *cahavých*. Veľmi pekne sa chceme poďakovať manželom Černošíkovcom, že aj takýmto spôsobom robia skvelú reklamu nielen nám či deťom z Podžiarančeka, ale aj celému Papradnu. Že ukážu všetkým návštevníkom, že u nás v Papradne nájdú dobrých ľudí, ktorí aj napriek rôznym rizikám pomôžu v rôznych situáciách. Ľuď so srdcom na správnom mieste. Ešte raz veľké ďakujeme.

Na záver by som rada aj týmto spôsobom poblahoželala za nás všetkých štyrom jubilantom, ktorí v októbri oslavujú okrúhly. Sú nimi Tónko Banínek, Iza Mikudík, Ema Šmulíková a Inka Petková. Spoločne oslávia 250 rokov!

Prajeme im veľa zdravia, šťastia, Božieho požehnania a len samých dobrých ľudí okolo seba. Sme radi, že ich máme.

Lenka Jandušíková

Tri bohaté týždne

Prvé tri júlové týždne strávili deti z DFSk Podžiaranček spoločne v dennom letnom tábore. Počas prvého táborového dňa si dopriali zaslúžený oddych po neďelnom vystúpení na Folklornej Lysej. Doobeda sa hrali rôzne spoločenské hry a popoludní si zašportovali v telocvični. V utorok sa vybrali na kolibu k Hanke Beníkovej, kde sa stretli s deťmi zo Spojenej školy internátnej z Bytče. Spolu sa zahrali, zajazdili si na koňoch a na rozlúčku zahrali kamarátom z Bytče na píšťalkách, zaspievali tie naše ťahavé a spolu s muzičkou aj tie do skoku. V stredu sa vybrali do piešťanského Ekoparku. Veľmi sa im tam páčilo, pretože do niektorých volier a ohrád mohli aj vojsť. Tí odvážnejší zvieratká aj hladkali a krmili. Po chutnom obede v reštaurácii sa deti vyšantili v zábavnom parku. Prvý táborový týždeň zakončili hrami, súťažami a športovaním v telocvični.

Druhý táborový týždeň začali deti besedou s regionálnou autorkou a spisovateľkou pani Máriou Gáboríkovou. Porožprávala im o svojej knihe Čudo čudovaté a o svojich zážitkoch z detstva. Počas ďalších dní pracovali deti napriek veľkým horúčavám veľmi usilovne. Dievčatá vo folklórnej skúšobni triedili bavlnky a vyšívali, chlapci zase v školských dielňach s Jožkom Pobočikom, ml. vyrábali koncové píšťaly.

Posledný týždeň tábora deti využili na učenie i zábavu. So Saškou Drahošovou sa dosýta vyskákali v Hoplandii v Žiline. Nasledujúci deň sa so Samkom Šaržíkom vybrali na Podžiar. Podľa lístia a ihličia sa učili rozlišovať stromy, oboznamovali sa s papradnianskymi názvami kvetov a liečivých bylín, učili sa výskať a čistili chodníky od odpadkov. Samko ukázal deťom aj „ňeto“, záračnú bylinku, o ktorej pán Meliš vravel: „Čhto mal ňeto pri sebe, k tomu vily ňemvohli a spjevali: ta, chlapec, ta to ňeto, ňemvožeme k tebe preto!“ Ako správny lesník nám povedal aj jej spisovný názov – kokorík mnohokvetý. Okrem výletov si deti našli čas aj na vedomostné súťaže zamerané na náš folklór – kroj, nárečie, piesne, zvyky...

Rozlúčka s táborom bola v ARGI ACADEMY - gymnasticko-špor-

tomov centre v Žiline. Pod vedením skúsených trénerov si deti vyskúšali rôzne gymnastické cvičenia: výskoky, preskoky, cviky na kladine, kruhoch a bradlách, trampolíne i lezeckú stenu. Popoludní sa deti s táborom rozlúčili posedením, ktoré bolo spojené s maškrtením, hrami, hudbou a zábavou.

Veľké poďakovanie patrí všetkým, ktorí nám počas tábora akokoľvek pomáhali. Ďakujeme aj kuchárkam a vedúcej školskej jedálne Marte Švecovej, ktoré nám vyvárať chutné obеды, Milke Zdurienčíkovej a zamestnancom M-baru za výbornú pizzu a nekonečnú trpezlivosť, riadiťke ZŠ s MŠ Papradno PhDr. Daniele Hamarovej za spoluprácu a nezištnú pomoc.

S letným táborom DFSk Podžiaranček sa deti po troch týždňoch rozlúčili a rozbehli sa za ďalšími

Dobrohudie.

letnými zážitkami, ale píšťalkárov a ďalších muzikantov z Podžiarančeka čakalo v auguste ešte jedno milé podujatie. Bolo to Dobrohudie, letná hudobná škola, na ktorej sa stretli mladí muzikanti z Považia. Pod vedením lektorov Dobroslava Kortmana, Bohuslava Kortmana a nášho Samka Šaržíka v Penzióne pod Strážovom usilovne nacvičovali nové piesne z nášho regiónu. Získali veľa cenných

rád, zážitkov a priateľstiev, za čo vďačíme najmä Danke Mahútovej z Považského osvetového strediska, ktorá je dušou i srdcom tohto výborného podujatia. Leto sa pomaly končí a naše deti sa opäť vrátili do školských lavíc. Verím však, že na všetko, čo spolu počas leta zažili a čo sa počas neho naučili, budú ešte dlho a s láskou spomínať, rovnako ako ja.

Božena Bašová

Ocenenie pre detskú folklórnu skupinu Podžiaranček. Výroba píšťaliek.

Letný tábor.

Prvá novinová správa o Podjavorníku

Za starých časov bol vraj učiteľ veľmi vážnou osobnosť. Všeobecne sa traduje, že na slovenskom vidieku bol učiteľ popri farárovi a notárovi najväčšou honoráciou v dedine. U nás Podjavorníkom farár ani notár neboli, a tak učiteľ nezriedka stál na najvyššom piedestáli vážnosti neohrozený sám. Učiteľa si vážili ešte aj za mojich školských čias – v druhej polovici minulého storočia. Učiteľ bol vtedy rešpektovaný a vážený oveľa viac ako v súčasnosti. Keď vtedy učiteľ niečo povedal alebo urobil vo vzťahu k žiakovi, rodičia ho zvyčajne vo väčšine prípadov rešpektovali a podporili.

Hovorím to z vlastnej skúsenosti. Keď ma napríklad pani učiteľka zručným a neopakovateľným ťahom vyštípala za obe líca. Bola to fantastická pedagogická metóda. Pri „úkone“ sa miho usmievala a popritom dodala niečo milé alebo vtipné. Klasický telesný trest to nebol, nikto nemohol namietat. Líca však potom pár dní boleli, ako keby človek kúpil pár poriadnych. A efekt bol zaručený. Nabudúce som si dobre rozmyslel, či budem takéto vyštípanie líc riskovať, alebo urobím všetko tak, ako si pani učiteľka predstavovala. Samozrejme, doma som to ani nespomenul, tobôž že by som sa sťažoval či žaloval. Lebo som presne vedel, aká by bola reakcia: „Mala sa aj dobre vyčápať, isto si si zaslúžil.“ A navyše, tých rečí čo by bolo okolo toho ešte niekoľko dní znova a znova... Takže, keď sa ma po takomto incidente doma opýtali: „Čo v škole?“, odpovedal som krátko a stručne, aby som to zbytočne nerozvádzať: „Dobre.“ Ale nie o tom som chcel, zas mi myšlienky ušli iným smerom – ako zvyčajne...

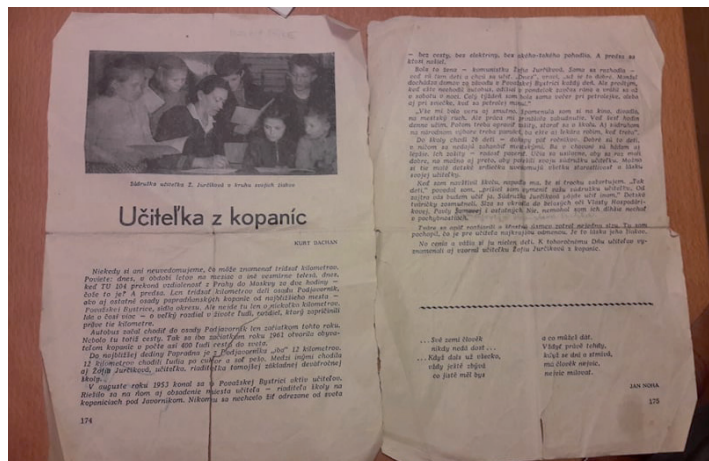
V knihe Papradno, Magdaléna Balušíková 2016, sa píše, že v roku 1953 prišli do podjavorníckej školy učiť dve nové, mladé, slobodné učiteľky Ž. Molcová a I. Nemčeková. Taká bola vtedy rehoľa učiteľa. Poslali ho na tzv. umiestnenku niekedy aj tam, kde by za normálnych okolností nešiel. A ako to pri mladých a slobodných učiteľkách v novom pôsobisku bývalo, dlho slobodné nezostali. Ak si dobre pamätám a ak mám dobré informácie od pamätníkov, naše učiteľky sa Podjavorníkom rýchlo minuli, keď sa do nich zahľadeli dvaja bratia Jurčíkovci od Švecov. Švecovce bola malá, už zaniknutá samota nad osadou Chuchmalovce. Učiteľka Nem-

čeková Jurčíková asi po troch rokoch spolu s novým manželom z Podjavorníka odišla. Učiteľka Žofia Molcová Jurčíková však v rokoch 1956 – 1962 pokračovala ako riaditeľka školy. V tom období tu s ňou začínal svoju dlhoročnú učiteľskú dráhu aj vtedy učiteľský elév, neskôr možno najznámejší papradňanský učiteľ, ktorého si pamätajú starí aj mladí, lebo on vlastne učil „všetkých“...

V roku 1961 vyšiel v učiteľských novinách článok o učiteľke Žofii Jurčíkovej. Dovolím si vysloviť takú hypotézu, že možno to bola historicky prvá novinová správa o našom Podjavorníku. Nebolo to síce v novinách „veľkého formátu“ (rozmerovo) – v Pravde, ale aj tak to bol v tom období pomerne rozsiahly, čítaný, rešpektovaný a známy celoslovenský týždenník. Takže v tej dobe to bezpochyby bolo možné považovať za veľkú vec, keď to tam vyšlo. Naša mama tento článok 50 rokov opatrovala medzi rodinnými dokumentmi ako cennú relikviu. Po nej som operateru prevzal ja, a keď som ho pred časom opätovne chytil do rúk, dostal som nápad, že sa oň podelím s *Polazničany* a že ho zverejním. Článok napísal redaktor učiteľských novín s nezvyklým a neslovenským menom Kurt Bachan. Dúfam, že by mi prepáčil, že som zverejnil jeho tvorbu a že by to nevímako ako plagiátorstvo z mojej strany. Ja som mu však za článok vďačný. Keby som mohol, srdečne by som mu poďakoval za historicky prvú novinovú správu o našom rodnom kraji.

Učiteľka z Kopaníc

Niekedy si ani neuvedomujeme, čo môže znamenať tridsať kilometrov. Povieť: dnes v období letov na Mesiac a iné vesmírne telesá, dnes, keď TU 104 pre-

Na fotografii okolo pani učiteľky Jurčíkovej sú deti, ktoré vtedy mali plus-mínus desať rokov. Tí, čo ešte žijú, majú teraz po sedemdesiatke... Vlasta a Verona Hospodárikové od Chuchmalvo, Pavuľa Šamajová – Hrehorova z Krížle, Stano Trulík a Viera Hrablíková od L'evčvo, Vlado Trulík z osady Pri škole. Posledný je pravdepodobne syn pani učiteľky Jurčíkovej.

koná vzdialenosť z Prahy do Moskvy za dve hodiny – čože to je? A predsa. Len tridsať kilometrov delí osadu Podjavorník, ako aj ostatné osady papradňanských kopaníc od najbližšieho mesta Považskej Bystrice, sídla okresu. Ale nejde tu len o niekoľko kilometrov. Ide o čosi viac – o veľký rozdiel v živote ľudí, ktorý zapríčinili práve tie kilometre.

Autobus začal chodiť do osady Podjavorník len začiatkom tohto roku. Nebolo tu totiž cesty. Tak sa iba začiatkom roku 1961 otvorila obyvateľom kopaníc, v počte asi 400 ľudí, cesta do sveta. Do najbližšej dediny Papradna je z Podjavorníka „iba“ 12 kilometrov. 12 kilometrov chodili ľudia po cukor a soľ pešo. Medzi inými chodila aj Žofia Jurčíková, učiteľka a riaditeľka tamojšej základnej deväťročnej školy.

V auguste 1953 konal sa v Považskej Bystrici aktív učiteľov. Riešilo sa na ňom aj obsadenie miesta učiteľa – riaditeľa školy na kopaniciach Podjavorníkom. Nikomu sa nechcelo žiť odrezane od sveta – bez cesty, bez elektriny, bez akého – takého pohodlia. A predsa sa ktosi našiel. Bola to žena – komunista Žofia Jurčíková. Sama sa rozhodla – veď sú tam deti a chcú sa učiť. „Dnes,“ vraví, „už je to dobré. Manžel dochádza domov zo závodu v Považskej Bystrici každý deň. Ale predtým, keď ešte nechodil autobus, odišiel v pondelok zavčas ráno a vrátil sa až v sobotu v noci. Celý týždeň som bola sama večer pri petrolejke alebo aj pri sviečke, keď sa petrolej minul.“

„Vše mi bolo veru aj smutno. Spomenula som si na kino, divadlo, na mestský ruch. Ale prá-

ca mi prinášala zabudnutie. Veď šesť hodín denne učím. Potom treba opraviť zošity, starať sa o školu. Aj súdruhom na národnom výbore treba pomôcť, ba ešte aj lekára robím, keď treba.“ Do školy chodí 26 detí – dokopy päť ročníkov. Dobré sú to deti, v ničom sa nedajú zahanbiť mestskými. Ba v chovaní sú hádam aj lepšie. Ich zošity – radosť pozerat'. Učia sa usilovne, aby sa raz mali dobre, no možno aj preto, aby potešili svoju súdružku učiteľku. Možno si tie malé detské srdiečka uvedomujú všetku starostlivosť a lásku svojej učiteľky. Keď som navštívil školu, napadlo mi, že si trochu zažartujem. „Tak deti,“ povedal som, „prišiel som vymeniť vašu súdružku učiteľku. Od zajtra budem učiť ja. Súdružka Jurčíková pôjde učiť inam.“ Detské tváričky zosmutneli. Slza sa vkradla do belasých očí Vlasty Hospodárikovej, Pavly Šamajovej i ostatných. Nie, nemohol som ich dlhšie nechať v pochybnostiach. Tváre sa opäť rozžiarili. A šťastný úsmev zotrel nejednu slzu. Tu som pochopil, čo je pre učiteľa najkrajšou odmenou. Je to láska jeho žiakov. No cenia a vážia si ju nielen deti. K tohtoročnému Dňu učiteľov vyznamenali aj vzornú učiteľku Žofiu Jurčíkovú z kopaníc.

Aj keď je článok ideologicky podfarbený (ani vtedy to asi inak nešlo...), autor podľa môjho názoru výborne a trefne vystihol citovú rovinu vzťahu medzi učiteľkou a žiakmi. A okrem toho, hoci vtedy nevedomky, zachytil viac historických reálií, ktoré dnes majú pre nás úplne inú, časom pridanú hodnotu.

J. Trulík

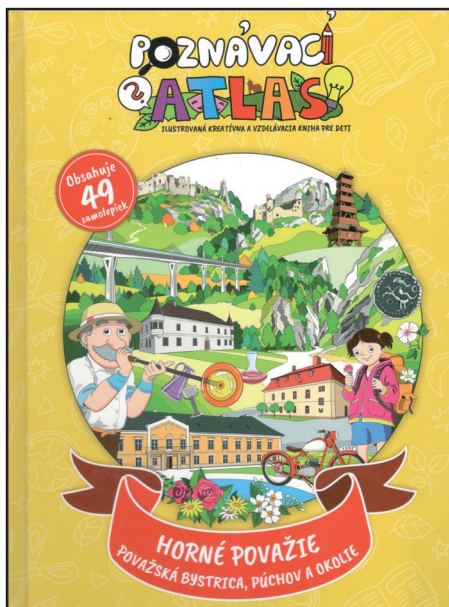
Bistro na Javorníckom hrebeni

Pre zlepšenie služieb turistom pribudlo priamo pod Malým Javorníkom v smere na Stratenec a priamo nad osadou Bukovina, ktorá katastrálne spadá do katastra obce Horná Mariková, malé bistro. Nesie názov Vintrovka. Služby bude poskytovať zatiaľ v sobotu a nedeľu v čase od 10. do 17. h. V ponuke bistra je káva, limonáda, pivo, sladkosti a snád aj kúsok pečenej či varenej klobásy a mnoho ďalšieho. P. Vintrovi s manželkou Vladkou želáme veľa spokojných turistov a dostatok trpezlivosti na prevádzkovanie bistra na hrebovej turistickej trase.

Naši turisti na Dunaji

Pekné letné počasie využili Turisti obce Papradno na plavbu loďou Bratislava – Gabčíkovo. Plavba loďou Harmónia trvala 7 hodín, takže bolo kedy pozerieť okolie Dunaja. Najväčším zážitkom bolo na vlastné oči vidieť vplávať loď do jednej z dvoch plavebných komôr a sledovať jej vypustenie a naplnenie vodou.

Deti môžu spoznávať všetky obce Horného Považia hrou a tvorivou formou vďaka novému Poznávacie-mu atlasu. Nachádzajú sa v ňom ilustrácie a informácie o jednotlivých obciach, a samozrejme, nechýba ani naša obec. Atlas je k dispozícii na Obecnej úrade v Papradne a budúci prváčikovia ho v ďalšom školskom roku dostanú ako darček od obce pri nástupe do školy.

Papradňanský boľceň opäť spájal

Papradňanský boľceň je už tradičnou súčasťou kultúrno-spoločenského kalendára obce, spája ľudí a aj rodiny. Každoročne sa zídu návštevníci zo širokého okolia a pre mnohých je to aj dôvod stretnutia sa so svojimi príbuznými. Tento rok boľceň prilákal takmer štyritisíc ľudí, medzi ktorými boli aj zahraniční návštevníci.

Trať plná blata

Napriek dlhotrvajúcemu horúcemu počasiu sa opäť súťažiaci museli popasovať s technickou traťou plnou blata. Pri pripravovaní trate sme spolu s našimi hasičmi a ochotnými chlapmi mysleli, že jamy budeme musieť naplniť vodou, aby bol prejazd cez ne pre divákov zaujímavejší a preveril aj schopnosti súťažiacich. No už pri prvej zistili, že polievať nebude veľmi treba. Do Papradňanského boľceňa sa registrovalo 21 súťažiacich traktorov, ktoré si zmerali sily v troch kategóriách: špeciály, 4x4 a 4x2. Ako prví však nesúťažne prešli traťou malé traktoríky so 4-ročnou Šarlotkou a 7-ročným Samko. Súťažiaci mali ambíciu nielen vyhrať svoju kategóriu, ale aj získať putovný boľceň a zapísať naň svoje meno. Tento rok sa to podarilo Miroslavovi Kohutiarovi z Oravského Veselého.

Nechýbali novinky

Diváci aj tento rok mohli sledovať prejazd traktorov nielen z priľahlých kopcov, ale aj z vtáčej perspektívy vďaka vyhladkovým letom vrtuľníka. Ten sa celý deň nezastavil. Po skončení súťažných kôl sa na trať postavili netradiční súťažiaci. Boli to bežci, ktorí si chceli vyskúšať, či trať zdolajú rýchlejšie ako traktory. Mnohí ju vyskúšali na boso. Motiváciou zabehnúť blatistú trať v čo najlepšom čase bez obchádzania prekážok im bola sľúbená výhra – sud piva. Divácky zaujímavou časťou bola exhibičná jazda offroadov v blatistej trati, medzi ktorými bol aj účastník Majstrovstiev Európy v offroad triale v Nemecku, kde získal krásne bronzové umiestnenie. Najmenší si zas mohli vyskúšať zajazdiť na malej štvorkolke. Tento ročník bol atraktívny aj tým, že návštevníci mohli obdivovať upravený špeciál Tatra chlapov z Kazarka Teamu, ktorí v roku 2023 skončili na 3. mieste Rallye Paríž Dakar v kategórii klasik.

Bohaté občerstvenie aj tombola

Okrem adrenalinových zážitkov si mohli diváci pochutnať na pestrom občerstvení, kde nechýbali tradičné kabáče (zemiakové placky), guláš, držková, cigánska pečienka, kapustnica, langoše, zemiakové špirály, pečené klobásy a mnohé ďalšie. Súčasťou podujatia bolo aj losovanie hodnotnej tomboly. (zb)

Cvičenie v telocvični ZŠ s MŠ Papradno je vždy v pondelok a štvrtok o 18.00 hod.

Futbalový sviatok

Už po trinásty raz zorganizovala naša TJ Žiar Papradno Memorál Jozefa Vachalíka, ktorý od útleho detstva až do posledných dní svojho života zasvätil futbalu. Bol aktívnym hráčom vo všetkých vekových kategóriách a napokon sa stal dlhoročným funkcionárom telom aj dušou. Jeho pamiatku si futbaloví priaznivci pripomenuli v sobotu 27. júla 2024. Predpoludním patrili trávnik domácim najmladším nádejam U9. Chlapci si zmerali sily so súperom z Praznova a zvíťazili 5:3. Hneď po nich sa predstavili naši starší žiaci, ktorých pozvanie na memorál prijal silný súper z Ladiec. Vo výbornom dueli vyhrali hostia 3:2 a oba tímy dokázali, že v uplynulom ročníku patrili k špičke. Popoludní nastúpili proti sebe futbaloví veteráni TJ Žiar Papradno a TJ Slovan Brvnište. Bolo zaujímavé sledovať starých pánov, ktorí už dávno zavesili kopačky na klinec, ako im to ešte futbalovo myslí. Diváci ocenili ich snahu o kombinácie, zrýchlenie hry a časté zakončenie, no v mnohých prípadoch už chýbali sily. Domáci podľahli svojmu súperovi 4:6. Páni, vďaka za všetko, čo ste pre futbal v našej doline urobili. Futbalový program memorálu zavŕšili muži domácej TJ proti mužom z Brvnišťa. Výsledok 0:5 z pohľadu našich sa zdá byť krutý, ale súper bol efektívny a v mnohých činnostiach futbalovejšie. Výsledky v rámci Memorálu nie sú dôležité. Hlavné je, že sa na trávniku stretlo množstvo hráčov, čo milujú hru zvanú

futbal. Diváci prišli podporiť dobrú myšlienku a uctiť si pamiatku človeka, ktorý zanechal nezmazateľnú stopu v amatérskom futbale. Na záver musíme poďakovať sponzorom, vedeniu obce Papradno a mnohým dobrovoľníkom, bez podpory ktorých by sa futbal v našich končinách len ťažko udržal.

Jaro Ďuriš

Muži - VII. liga

1. Papradno	9	7	1	122:10	22
2. Visolaje	8	7	0	128:9	21
3. Tuchyňa	8	5	2	116:8	17
4. D. Kočkovce	8	5	1	227:13	16
5. Udiča	8	4	2	220:14	14
6. Šebešťanová	8	4	1	319:19	13
7. Podmanín	8	3	1	418:13	10
8. Pružina	8	3	1	416:21	10
9. Trstie	8	2	3	311:14	9
10. Dohňany	8	2	2	413:19	8
11. Sverepec	8	2	1	512:22	7
12. Kolačín	8	1	2	514:22	5
13. Dulov	8	0	4	410:20	4
14. Praznov	7	0	1	66:28	1

Starší žiaci - IV. liga

1. Prečín	7	6	1	033:10	19
2. Plevník	7	4	0	323:23	12
3. Papradno	7	4	0	333:11	12
4. Praznov	7	4	0	326:31	12
5. P. Bystrica B	6	3	1	222:14	10
6. Sverepec	7	2	2	331:22	8
7. D. Mariková	7	2	0	514:35	6
8. Domaníža	6	0	0	68:44	0

Medzinárodné majstrovstvá Slovenska v Endure a Country Crosse 2024

Jozef Suchomel strieborný v Nevoľnom.

Róbert Moravík zlatý v Domaníži

Úspechy dorastencov DHZ Papradno

V auguste sa v Hornom Lieskove konala pohárová súťaž dobrovoľných hasičských zborov. Naši dorastenci sa pod vedením Matúša Galka a Filipa Zborana umiestnili na 2. mieste. V septembri obsadili bronzovú pozíciu v Ladcoch. Ďakujeme za vzornú reprezentáciu obce a držíme palce v ďalších súťažiach! (dm)

Vydarený 8. ročník futbalového turnaja v Medvedzém neprekazil ani dážď.

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č. 315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing. Věra Lališová, e-mail: v.lalisova@gmail.com, Ing. Anna Pozníková, Mgr. Denisa Macošincová, e-mail: papradno@papradno.sk. **Priprava pre tlač:** Viera Petriková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povolene Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Redakcia nezodpovedá za obsah článkov uverejnených v novinách.** Zodpovedný je autor príspevku. **Cena výtlačku:** bezplatne.